

۳ نکته‌ای که باید در مورد اعمال بدانید

دنيس جانسون

کتاب اعمال رسولان در میان کتاب‌های عهد جدید جایگاه منحصر به فردی دارد. چهار انجیل به خدمت زمینی عیسی، مرگ فداکارانه و رستاخیز پیروزمندانه‌ی او شهادت می‌دهند. بیست و یک رساله، هویت و مأموریت او را شرح می‌دهند و محبت ایمان محور ما را در پاسخ به رستگاری و نجات او هدایت می‌کنند. کتاب مکاشفه، تضاد پنهان پشت رنج‌های آشکار جهان را آشکار کرده و به ما اطمینان می‌دهد که بره پیروز شده است. اما تنها کتاب اعمال رسولان است که دهه‌های بنیادین پس از مصلوب شدن و رستاخیز مسیح را توصیف می‌کند و در آن، خداوند به آسمان صعود کرده و بنیاد کلیسای خود را بنا نهاده است.

۱. کتاب اعمال رسولان، نورافکنی است که «تونل» بین اناجیل و رساله‌ها را روشن می‌کند.

اگر هنگام مطالعه‌ی عهد جدید، کتاب اعمال رسولان را نداشتیم، مانند مسافرانی بودیم که در واگنی تاریک نشسته و با ورود قطار به تونلی تاریک و سیاه، ترس و اضطراب وجودشان را فرا می‌گیرد و با خروج از تونل و دیدن مجدد نور، احساس آرامش می‌کنند. چشمان ما که به تاریکی عادت کرده بود، باید دوباره به روشنایی عادت کند و در این هنگام، متوجه تغییرات بسیاری در اطراف خود می‌شویم: همسفران جدید، متصدیان جدید و راهنمایان جدید.

در پایان اناجیل، خداوند عیسی زنده شده، با «دلایل بسیار» (اعمال رسولان ۱: ۳، خلاصه‌ای از لوقا ۲۴، متی ۲۸، مرقس ۱۶ و یوحنا ۲۰-۲۱) واقعیت رستاخیز خود را اثبات می‌کند. اگرچه تمام شاهدان رسولانی او یهودی هستند، اما عیسی به آن‌ها مأموریت می‌دهد که خبر خوش او را به تمام ملل برسانند. در پایان اناجیل، پیشگویی یحیی تعمیددهنده مبنی بر اینکه عیسی با «روح القدس و آتش» تعمید خواهد داد (لوقا ۳: ۱۶) هنوز منتظر تحقق است و عیسی می‌گوید که این اتفاق به زودی رخ خواهد داد (لوقا ۲۴: ۴۹؛ یوحنا ۱۵: ۲۶).

وارد تونل می‌شویم. وقتی از آن خارج می‌شویم، ناگهان با پولس مواجه می‌شویم که خود را رسول مسیح می‌نامد، اما در زمان ظهور عیسی بر مریم، پطرس و دیگران، او در میان شاگردان حضور نداشت. بیست سال پس از رستاخیز عیسی، پولس در حال نوشتن نامه‌هایی به ایمان‌داران مسیحی در شهرهای یونانی-رومی است: تسالونیک، غلاطیه، قرنتس، روم، فیلیپی، افسس و کولسی. پولس اذعان می‌کند که زمانی عیسی و پیروان او را آزار می‌داد، اما اکنون با تمام وجود خود را وقف خدمت به عیسی به عنوان خداوند کرده است. چگونه چنین تغییر عظیمی در او رخ داده است؟

گروه‌هایی که پولس به آن‌ها نامه می‌نویسد، غیر یهودیان هستند که پیش از این «از وطنیت خاندان اسرائیل، اجنبی و از عهدهای وعده بیگانه» (افسیان ۲: ۱۱-۱۳). پس، چشم‌انداز عیسی برای گسترش جهانی پادشاهی فیض خدا در حال تحقق است.

چه وقایعی باعث تغییر تمرکز از «گوسفندان گمشده‌ی اسرائیل» (متی ۱۵: ۲۴) به «گوسفندان دیگر» خارج از «آغل» (یوحنا ۱۰: ۱۶) شده است؟

کلیساهایی که پولس برایشان نامه می‌نویسد، در یک روح تعمید یافته و به یک بدن تبدیل شده‌اند (اول قرن‌تین ۱۲: ۱۳). آن‌ها «به روح زندگی می‌کنند»، پس باید «در روح راه بروند» و میوه‌ی روح را به بار آورند (غلاطیان ۵: ۱۶-۲۵). طبق گفته‌ی یوحنا، ریزش روح خدا - که اوج خدمت مسیح است - چه زمانی و چگونه رخ داده است؟

کتاب اعمال رسولان مانند نورافکنی در تونل است که به این سؤالات پاسخ می‌دهد. در روز پنطیکاست، عیسی پیروان خود را در روح القدس تعمید می‌دهد (اعمال رسولان ۱: ۴-۵؛ اعمال رسولان ۲). سپس، خداوند پطرس را مأمور می‌کند تا بشارت را با غیر یهودیان به اشتراک بگذارد و با شگفتی نظاره‌گر پذیرفته شدن آن‌ها توسط روح القدس در خانواده‌ی خدا باشد (اعمال رسولان ۱۰-۱۱). ما با شائول (که بعدها پولس نامیده شد) آشنا می‌شویم که با دیدن جلال عیسی نابینا شده و از آزاردهنده به مروج «راه» تبدیل می‌شود (اعمال رسولان ۹). در حالی که پولس از طریق دریا و خشکی سفر می‌کند تا «نور را به امت‌ها» بیاورد (اعمال رسولان ۱: ۸؛ اعمال رسولان ۱۳: ۴۷-۴۸)، ما داستان پشت آن مجامعی را می‌شنویم که او به آن‌ها رساله‌های خود را می‌نویسد (اعمال رسولان ۱۳-۲۸). خداوند چقدر حکیم و مهربان است که لوقا را هدایت کرد تا «کتاب اول» خود (انجیل سوم) را با این جلد دوم تکمیل کند.

کتاب اعمال رسولان، با روایت چگونگی پایه‌گذاری کلیسا توسط خداوند عیسی، ریزش روح خدا و پذیرش غیر یهودیان در محبت الهی، اناجیل و رساله‌ها را به هم پیوند می‌دهد.

۲. مسیح زنده‌شده و حاکم، شخصیت اصلی ماجرای اعمال رسولان است.

لوقا در توصیف انجیل خود که درباره‌ی «همه‌ی اموری که عیسی به عمل نمودن و تعلیم دادن آن‌ها شروع کرد» است، نشان می‌دهد که اعمال رسولان آنچه را که عیسی پس از صعود به آسمان ادامه داد و تعلیم داد، روایت می‌کند (اعمال رسولان ۱: ۲-۱). از آنجا که اعمال، خدمت رسولی پطرس (اعمال ۱-۱۲) و پولس (اعمال ۱۳-۲۸) را شرح می‌دهد، عناوین «اعمال همه‌ی رسولان» و «اعمال رسولان» خیلی زود به این کتاب نسبت داده شد. با این حال، لوقا می‌خواهد که بدانیم قهرمان واقعی که هدایت و قدرت بخشیدن به رشد کلیسا را انجام می‌دهد، خود خداوند قیام کرده، عیسی است.

همان‌طور که عیسی در دوران خدمت زمینی خود رسولانی را انتخاب کرد (اعمال رسولان ۱: ۲)، به همین ترتیب جانشینی برای یهودا انتخاب می‌کند تا به رسولان بپیوندد (اعمال رسولان ۱: ۲۱-۲۶). نزول روح القدس در روز پنطیکاست، کار عیسی است: «پس چون به دست راست خدا بالا برده شد، روح القدس موعود را از پدر یافته، این را که شما حال می‌بینید و می‌شنوید ریخته است» (اعمال رسولان ۲: ۳۳).

عیسی همان خداوندی است که «هر روزه ناجیان را بر کلیسا می‌افزود» (اعمال رسولان ۲: ۴۷؛ همچنین به اعمال رسولان ۵: ۱۴؛ ۱۱: ۲۱-۲۲ مراجعه کنید). وقتی مردی که بیشتر لنگ بود در محوطه معبد جست‌وخیز می‌کند، پطرس و یوحنا جمعیت حیرت‌زده را از خود دور کرده و توجه آنان را به شفا دهنده واقعی معطوف می‌کنند: «و به سبب ایمان به اسم او، اسم او این شخص را که می‌بینید و می‌شناسید قوت بخشیده است. بلی آن ایمانی که به وسیله اوست، این کس را پیش روی همه‌ی شما این صحت کامل داده است» (اعمال رسولان ۳: ۱۲، ۱۶؛ همچنین در اعمال رسولان ۴: ۹-۱۰). وقتی آزاردهنده نابینا، شائول، می‌پرسد: «خداوند، تو کیستی؟» پاسخ می‌آید: «من آن عیسی هستم که تو بدو جفا می‌کنی» (اعمال رسولان ۹: ۵). عیسی، شائول را انتخاب می‌کند «تا نام مرا پیش امت‌ها و سلاطین و بنی اسرائیل ببرد» (اعمال رسولان ۹: ۱۵). عیسی همان خداوندی است که پولس و برنابا، ایمان‌داران جدید و مشایخشان را به او می‌سپارند (اعمال رسولان ۱۴: ۲۳)؛ خداوندی که دل لیدیا را به روی انجیل می‌گشاید (اعمال رسولان ۱۶: ۱۴-۱۵) و پولس را در قرنتس تشویق می‌کند «زیرا که مرا در این شهر خلق بسیار است» (اعمال رسولان ۱۸: ۱۰) و همچنین در زندان او را دلگرم می‌کند (اعمال رسولان ۲۳: ۱۱).

کتاب اعمال پیوسته توجه را به حضور شخصی عیسی مسیح جلال‌یافته در کلیسای خود از طریق روح‌القدس جلب می‌کند. مسیح یک حاکم غایب و دور از دسترس نیست. گرچه او در دست راست خدا در آسمان سلطنت می‌کند، اما همچنان «خدا با ما» در روی زمین است. او به وسیله روح مقتدر خود، حیات کلیسا را حفظ کرده و رشد آن را هدایت می‌کند. عیسی به وعده‌های خود وفا می‌کند:

- «کلیسای خود را بنا می‌کنم» (متی ۱۶: ۱۸).
- «شما را یتیم نمی‌گذارم نزد شما می‌آیم» (یوحنا ۱۴: ۱۸).
- «اینک، من هر روزه تا انقضای عالم همراه شما می‌باشم» (متی ۲۸: ۲۰).

کتاب اعمال رسولان به ما نشان می‌دهد که عیسی زنده، حاکم و همیشه حاضر است و از طریق روح خود در کلیسایش، نور فیض خدا را تا انتهای زمین گسترش می‌دهد.

۳. کتاب اعمال رسولان، رشد کلیسا را با رشد کلام خدا برابر می‌داند.

همان‌طور که لوقا در انجیل خود این کار را انجام می‌دهد (لوقا ۱: ۸۰؛ ۲: ۴۰، ۵۲؛ ۴: ۱۴؛ و غیره)، در کتاب اعمال رسولان نیز لوقا میان روایت‌هایش از رویدادهای خاص، خلاصه‌ای از پیامدهای ادامه‌دار آن وقایع را ارائه می‌دهد. پس از اینکه هزاران نفر در پنطیکاست ایمان می‌آورند، آن‌ها «خود را وقف تعالیم رسولان و شراکت، پاره کردن نان و دعاها کردند»، منابع خود را به اشتراک می‌گذاشتند، در معبد عبادت می‌کردند و با هم غذا می‌خوردند (اعمال رسولان ۲: ۴۲-۴۷؛ همچنین به اعمال رسولان ۴: ۳۲-۳۵؛ ۵: ۱۲-۱۶؛ ۹: ۳۱؛ ۱۶: ۵ مراجعه کنید).

موضوعی که در این خلاصه‌ها به طور مکرر تکرار می‌شود، «رشد» کلام خدا است:

- اعمال رسولان ۶: ۷: و کلام خدا رشد می‌کرد (*auxanō*) و تعداد شاگردان در اورشلیم به شدت افزایش می‌یافت.
- اعمال رسولان ۱۲: ۲۴: اما کلام خدا رشد می‌کرد (*auxanō*) و تکثیر می‌یافت.
- اعمال رسولان ۱۹: ۲۰: به این ترتیب کلام خداوند رشد می‌کرد (*auxanō*) و با قدرت زیاد غلبه می‌کرد.

لوقا به رشد کلیسا، هم از نظر تعداد و هم از نظر بلوغ روحانی اشاره دارد. او رشد کلیسا را به‌عنوان «رشد کلام» توصیف می‌کند، زیرا کلامی که توسط رسولان و با قدرت روح القدس موعظه می‌شود، سلاحی شکست‌ناپذیر است که مسیح با آن قلب‌ها را تسخیر می‌کند و غذایی است که فرزندان خدا را به بلوغ می‌رساند.

نقش محوری کلام خدا در زندگی و مأموریت کلیسا، در غلبه‌ی موعظه‌ها و سخنرانی‌ها در سراسر کتاب اعمال رسولان به تصویر کشیده شده است. حتی پیش از نزول روح القدس، پطرس به ایمان‌داران گردآمده توضیح می‌دهد که خیانت یهودا و جایگزینی او، تحقق کلام خدا است (اعمال رسولان ۱: ۱۵-۲۲). در روز پنطیکاست، پطرس نشان می‌دهد که چگونه مزامیر ۱۶ و ۱۱۰ و یوئیل ۲، رستاخیز، صعود و ریزش روح عیسی را پیشگویی کرده‌اند (اعمال رسولان ۲: ۱۴-۳۶). پطرس و یوحنا به جمعیت معبد و رهبران آنها شهادت می‌دهند که تنها نام عیسی نجات‌بخش است (اعمال رسولان ۳-۴). استیفان، تاریخ شرم‌آور اسرائیل را در رد نجات‌دهندگان خدا مرور می‌کند که با قتل عیسی به اوج خود می‌رسد (اعمال رسولان ۷: ۲-۵۳). پطرس خبر خوش را به غیر یهودیان می‌رساند (اعمال رسولان ۱۰: ۳۴-۴۳). پولس در کنیسه‌ها، تحقق کتاب مقدس را در مسیح نشان می‌دهد (اعمال رسولان ۱۳: ۱۶-۴۱؛ ۱۷: ۲-۴، ۱۱، ۱۷). او همچنین کلام خدا را به بت‌پرستان، فیلسوفان، جمعیت‌های یهودی و حاکمان غیر یهودی ابلاغ می‌کند (اعمال رسولان ۱۴: ۱۴-۱۷؛ ۱۷: ۲۲-۳۱؛ ۲۲: ۱-۲۶؛ ۲۳: ۱). رسولان از طریق کلام خدا، به اختلافات کلیسا می‌پردازند (اعمال رسولان ۱۵: ۷-۲۱) و رهبران کلیسا را مجهز می‌کنند (اعمال رسولان ۲۰: ۱۸-۳۵). در پایان کتاب اعمال رسولان، پولس همچنان در بازداشت رومیان است، اما او «با کمال دلیری در امور عیسی مسیح خداوند بدون ممانعت تعلیم می‌داد» (اعمال رسولان ۲۸: ۳۰-۳۱).

چرا در کتابی که کلیسا آن را «اعمال رسولان» نامیده است، این همه سخنرانی وجود دارد؟ کتاب اعمال رسولان این درس مهم را به ما می‌آموزد که رشد و شکوفایی کلیسای مسیح نه از طریق تحلیل بازار و نه از طریق استراتژی‌های انسانی و نه حتی از طریق معجزات و نشانه‌ها - که خدا زمانی با آنها شهادت رسولان را تأیید می‌کرد (عبرانیان ۲: ۳-۴؛ دوم قرنتیان ۱۲: ۱۱-۱۲) - بلکه از طریق کلام فیض که رسولان با تکیه بر کتاب مقدس و با قدرت روح القدس موعظه می‌کردند، صورت می‌گیرد.

این مقاله بخشی از مجموعه «هر کتاب از کتاب مقدس: ۳ نکته‌ای که باید بدانید» است.

این مقاله در مجله تبیل‌تاک منتشر شده است.

دکتر دنیس ئی. جانسون، استاد بازنشسته الهیات عملی در دانشگاه الهیات وست‌مینستر کالیفرنیا و کشیش دستیار در کلیسای پروتستان وست‌مینستر در دیتون، تنسی است. او نویسنده چندین کتاب از جمله "قدم زدن با عیسی از طریق کلام او"، "پیروزی بره"، و "بیابید اعمال را مطالعه کنید" می‌باشد.